

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Юридичний факультет



Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС


навчальної дисципліни

«Ораторське мистецтво юриста»

Галузь знань:	08 «Право»
Спеціальність:	081 «Право»
Освітньо-професійна програма	«Правознавство»

СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)-01-2024

КИЇВ

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)-01-2024
		Стор. 2 з 15	

Навчально-методичний комплекс розробила:

доцент кафедри теорії
та історії держави і права
к.і.н., доцент

Слава Світлана ГОЛОВКО


Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 4 від «26» 03 2024 р.

Завідувач кафедри Олена Олена МАКЕСВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні НМРР Юридичного факультету, протокол № 1 від «13» 04 2024 р.

Голова НМРР Вадим Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник


	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)-01- 2024
		Стор. 3 з 15	

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна **Ораторське мистецтво юриста**

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу ¹⁾	Наявність	
			друкований вигляд ²⁾	електронний вигляд ³⁾
1	Навчальна програма	Не передбачена		
2	Робоча програма навчальної дисципліни (денна та заочна форма навчання)	02_ОМЮ_РП	+	+
3	Робоча навчальна програма (заочна форма навчання)	Не передбачена		
4	Положення про рейтингову систему оцінювання (заочна форма навчання)	04_ОМЮ_РСО_3	+	У робочій програмі
5	Календарно-тематичний план	05_ОМЮ_КТП	+	У робочій програмі
6	Конспект лекцій/курс лекцій	06_ОМЮ_КЛ	-	+
7	Методичні рекомендації з виконання домашніх завдань (розрахунково-графічних робіт)	Не передбачено		
8	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	08_ОМЮ_МР_КРЗ	-	+
9	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
10	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	10_ОМЮ_МР_СРС	-	+
11	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	11_ОМЮ_МР_ПРЗ	-	+
12	Типові тести та завдання	12_ОМЮ_Т	-	+
13	Модульні контрольні роботи ⁴⁾	13_ОМЮ_МКР_1	+	+
14	Пакет комплексної контрольної роботи	Не передбачено		
15	Питання на екзамен	Не передбачено		

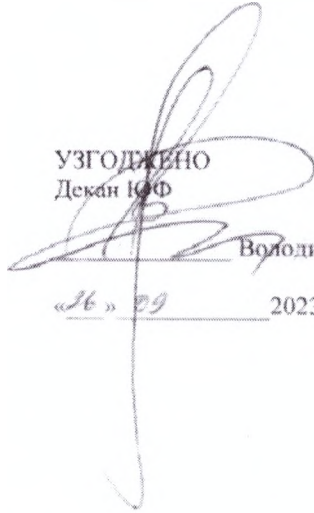
	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)-01-2024
		Стор. 4 з 15	

Додаток А

(Ф 03.02 - 110) ✓

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

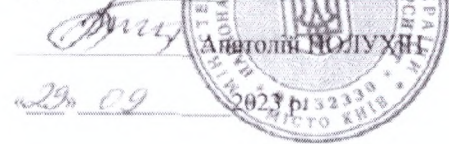
УЗГОДЖЕНО
Декан ЮФ



Володимир НІКІТІН

«26» 09 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи




Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Ораторське мистецтво юриста»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна	5	120/4,0	17	34	-	69	-	-	диф. залк 5с
Заочна	5,6	120/4,0	8	12	-	100	к - 6 с	-	диф. залк 6с

Індекс: НБ-9-081/22-3.6

Індекс: НБ-9-081з/22-3.6



Додаток Б

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ
СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
	5 семестр	5,6 семестри
Відповіді на практичних заняттях	Модуль №1	Модуль №1
	20 (сумарна)	-
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять	10	-
Виконання творчих завдань (декламування поезії, складання тексту промови на одну із заданих тем, риторичний аналіз судової промови, виступ з промовою, підготовка мультимедійних презентацій, тез доповідей)	50 (сумарна)	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	-	30 (сумарна)
Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	40
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	



Додаток В

Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Історико-теоретичні та практичні аспекти ораторського мистецтва»									
1.1	Ораторське мистецтво як соціальне явище	5 семестр				5 семестр			
		7	2	2	3	7	2	–	5
1.2	Історичний розвиток ораторського мистецтва. Ораторське мистецтво Давньої Греції та Риму	14	2	2 2	8	8	–	–	8
1.3	Красномовство у вітчизняній духовній культурі	14	2	2 2	8	8	–	–	8
1.4	Основні види та жанри красномовства. Закони риторики	14	2	2 2	8	7	2	–	5
Усього за 5 семестр		–	–	–	–	30	4	–	26
1.5	Судове красномовство	20	2	2 2 2	12	6 семестр			
						21	1	2 2	16
1.6	Стратегія і тактика оратора. Основні етапи підготовки до виступу	14	2	2 2	8	19	1	2	16
1.7	Стилістичні особливості публічного виступу. Культура мози та мовлення	14	2	2 2	8	18	–	2	16
1.8	Оратор і аудиторія	18	2 1	2 2	11	20	2	2	16
1.9	Модульна контрольна робота № 1	5	–	2	3	–	–	–	–
1.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	–	–	–	–	8	–	–	8
1.11	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	–	–	–	–	4	–	2	2
Усього за 6 семестр		–	–	–	–	90	4	12	74
Усього за модулем № 1		120	17	34	69	120	8	12	100
Усього за навчальною дисципліною		120	17	34	69	120	8	12	100



Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Ораторське мистецтво юриста»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)-01-
2024

Стор. 7 з 15

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»


за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Світлана ГОЛОВКО,
доцент кафедри теорії та історії держави і права,
кандидат історичних наук, доцент

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри  Олена МАКЕСВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)-01-2024
		Стор. 8 з 15	

Продовження Додатку Г

Лекція 1 **ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ** План лекції

1. Предмет і основні поняття курсу «Ораторське мистецтво юриста».
2. Функції і завдання курсу.
3. Міждисциплінарні зв'язки.
4. Результати навчання та компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна «Ораторське мистецтво юриста».

Література

1. Кацавець Р. С. Ораторське мистецтво : підручник. Київ : Алерта, 2021. 250 с.
2. Молдован В.В. Судова риторика: навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 496 с.
3. Плотницька І. Ораторське мистецтво: навч.-метод. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 110 с.
4. Середа Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навч. посіб. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 304 с.
5. Шинкарук В.Д., Теслюк В.М. Основи риторики: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2021. 320 с.

Зміст лекції

Ораторське мистецтво (риторика) – це наука про способи переконання, різноманітні форми, переважно мовного, впливу на аудиторію, який здійснюється з урахуванням особливостей останньої і з метою отримання бажаного ефекту.

Основні загальні поняття класичної риторики:

1. *Логос* з давньогрецької – слово, мова, мовлення, поняття, думка, розум.
2. *Етос* з давньогрецької – звичай, звичка, характер.
3. *Пафос* з давньогрецької – пристрасть, почуття.
4. *Топос* з давньогрецької – місце, порядок слів у промові.

Основоположні розділи класичної риторики:

1. *Інвенція* (з латинської – винахід, вигадка) – це перший розділ класичної риторики.
 2. *Диспозиція* (з латинської – розташовую, розміщую) – це другий розділ класичної риторики.
 3. *Елокуція* (з латинської – висловлююсь, викладаю) – це третій розділ класичної риторики.
 4. *Меморія* (з латинської - пам'ять, згадка) – це четвертий розділ класичної риторики.
 5. *Акція* (з латинської – дія, дозвіл) – це п'ятий розділ класичної риторики.
- Релаксація* (з латинської – зменшення, ослаблення).

Ораторське мистецтво розвиває в людині культуру:

<u>МИСЛЕННЯ</u>	<u>МОВЛЕННЯ</u>	<u>ПОВЕДІНКИ</u>	<u>СПІЛКУВАННЯ</u>
самостійність	правильність	ввічливість	повага до співрозмовника
самокритичність	виразність	тактовність	управління поведінкою аудиторії
глибину	ясність	коректність	залучення односторонців
гнучкість	точність	розкутість	відповідальність за свої слова
оперативність	стислість		



Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Ораторське мистецтво юриста»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)-01-
2024

Стор. 9 з 15

Додаток І

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»
для студентів заочної форми навчання

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

Укладач: доцент
кафедри теорії та історії
держави і права
Світлана ГОЛОВКО

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» серпня 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА



Додаток Д

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу**

з дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»

за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Світлана ГОЛОВКО,
доцент кафедри теорії та історії держави і права,
кандидат історичних наук, доцент

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри  Олена МАКЕСВА



Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Ораторське мистецтво юриста»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)-01-
2024

Стор. 11 з 15

Додаток Е

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права**

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ЮРИСТА

**Практикум
для здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»
спеціальності 081 «Право»**

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри  Олена МАКЕСВА

Київ 2023



Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Ораторське мистецтво юриста»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)-01-
2024

Стор. 12 з 15

Додаток Є

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри Олена МАКЕСВА ЗАТВЕРДЖУЮ
«28» 20 23 р.

Типові тести
з дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»



Розробник к.і.н., доц. Світлана ГОЛОВКО



Додаток Ж

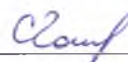
**ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ**

Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Затверджую
Зав. кафедри  Олена МАКЕСВА
« 28 »  20 23 р.

**МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1
з дисципліни «Ораторське мистецтво юриста»**

1. Ораторське мистецтво як наука і соціальне явище.
2. Предмет і завдання «Ораторського мистецтва юриста».
3. Функції ораторського мистецтва.
4. Зв'язок «Ораторського мистецтва юриста» з іншими науками.
5. Історія розвитку ораторського мистецтва в Давній Греції.
6. Демосфен, його внесок у розвиток ораторського мистецтва.
7. Цицерон. Ораторське мистецтво в Римській імперії.
8. Ораторське мистецтво Київської Русі.
9. Ораторське мистецтво в Києво-Могилянській академії.
10. Ф. Прокопович про ораторське мистецтво.
11. Ораторське мистецтво України в ХХ ст.
12. Види сучасного красномовства, їх характеристика.
13. Академічне красномовство та його жанри.
14. Політичне красномовство та специфіка його напрямів.
15. Суспільно-побутове красномовство.
16. Церковне красномовство.
17. Дипломатичне красномовство.
18. Судове красномовство та його особливості.
19. Судова промова, її види.
20. Психологічні засади судової промови.
21. Етапи підготовки судової промови.
22. Промова державного обвинувача.
23. Захисна промова.
24. Структура публічного виступу.
25. Етапи підготовки до публічного виступу.
26. Вступ, підсумки, заключення, їх призначення.
27. Врахування особливостей слухачів під час підготовки до виступів.
28. Вимоги до зовнішнього виду оратора.
29. Початок виступу, звернення, його призначення.
30. Культура мови та мовлення.
31. Засоби мовної виразності.
32. Жести, їх значення в мовленнєвій діяльності.
33. Міміка, її характеристика.
34. Складові професіоналізму оратора.
35. Поняття про риторичний ідеал.

Розробник к.і.н., доц.  Світлана ГОЛОВКО

